

Till Konstitutionsutskottet**Begäran om granskning av statsministern Ulf Kristersson samt fem andra statsråd med anledning av deras återkommande felaktiga uttalanden om Region Stockholm**

Enligt regeringsformen åligger det regeringen och dess företrädare att i sin verksamhet iakttä saklighet och opartiskhet, vilket förutsätter att offentliga uttalanden vilar på korrekta sakuppgifter och inte ger en missvisande bild av faktiska förhållanden.

I partiledardebatten den 15 januari 2025 påstod statsminister Ulf Kristersson att vårdköerna ökar i Region Stockholm och att uppskattade vårdmottagningar avvecklas av ideologiska skäl:

"[...] Vårdköerna ökar, och av rent ideologiska skäl rycker ni undan mattan för uppskattade vårdmottagningar."

Begreppet "vårdkö" har ingen entydig definition, men det kan konstateras att uppfyllnadsgraden av vårdgarantin i Region Stockholm för operation/åtgärd i specialistvården steg från 72 till 75 procent mellan åren 2022 och 2024. Medelväntetiden till operation/åtgärd sjönk från 94 till 86 dagar. Medianväntetiden sjönk från 43 till 42 dagar.

Inte heller följande del av påståendet är korrekt: *"... och av rent ideologiska skäl rycker ni undan mattan för uppskattade vårdmottagningar"*. Avtalet med Mandometerklinikerna hade löpt ut och kunde inte förlängas mer. Således är statsministerns påstående otvetydigt felaktigt.

Felaktiga uppgifter om ätstörningsvården har därefter konsekvent upprepats av flera ministrar, bland annat av Ebba Busch i en debattartikel i Aftonbladet den 17 april 2025 och av Johan Britz vid en pressträff om skattebroms den 9 september 2025. Liknande felaktiga påståenden har även framförts av statsrådet Simona Mohamsson i partiledardebatten i TV4 den 4 oktober 2025.

Socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall framförde på samma tema, vid en pressträff om statsbudgeten för 2026 den 18 september 2025 följande: *"Och vi ser att det finns regioner som socialdemokratiskt styrda Stockholm, där man i stället valt att montera ned ätstörningsvården. Specialiserade mottagningar har stängt, köerna har växt och patienterna har blivit lidande. Det är främst unga tjejer som det handlar om."*

Det är en lögn att ätstörningsvården har monterats ner. Det är tillika en lögn att köerna har vuxit i ätstörningsvården. Under 2025 har uppfyllnadsgraden av den nationella vårdgarantin för såväl första besök som behandling närmast sig 100 procent. Redan vid de tillfällen då ministrarna uttalade sig hade uppfyllnadsgraden av vårdgarantin förbättrats till dessa nivåer. Motsvarande andel år 2022 var betydligt längre: För första besök ca 59 procent och för behandling ca 37 procent. Det är missvisande att tala om att specialiserade mottagningar har stängt. Det är korrekt att en mottagning, Mando, som inte kunde förlängas enligt gällande regelverk och som enligt Region Stockholms granskning har fakturerat regionen felaktigt, inte finns kvar. I stället har Stockholms Centrum för Ätstörningar expanderat och ätstörningsvård ges även hos flera andra mottagningar.

Även finansminister Elisabeth Svantesson har spridit samma felaktiga påståenden vid en debatt i riksdagen den 22 september 2025, då hon sa följande: *"Här i Stockholm [...] höjer man skatten och lägger ned ätstörningskliniker eftersom man inte kan förstå att man kan prioritera och ha en skattepolitik som gynnar hårt arbetande människor."* Det ger en gravt missvisande bild att ätstörningskliniker läggs ner för att man inte kan prioritera.

Anmälningar till konstitutionsutskottet bör göras med återhållsamhet. I detta fall är en granskning emellertid motiverad. Upprepade och felaktiga uttalanden från statsministern, som dessutom framstår

som samordnade på regeringsnivå, riskerar att få allvarliga konsekvenser genom att skapa ogrundad oro och osäkerhet kring vårdens tillgänglighet och kvalitet, vilket i sin tur kan leda till att människor avstår från att söka vård. När sådana påståenden förs fram i nationella debatter och presskonferenser, där goda möjligheter till förberedelse föreligger, vilar ett särskilt ansvar på saklighet och korrekthet.

Jag vill därför att KU granskar statsministerns och övriga statsråds uttalanden samt statsministerns agerande och ansvar för regeringens samlade kommunikation avseende den politiska styrningen av landets till invånarantalet största region. Utskottet bör även granska vilka sakliga omständigheter och underlag som regeringen använt till grund för de påståenden som redovisas ovan.

Mathias Tegnér (S)